ދީނުގެ އަސްލު ދަމަހައްޓާ ސަރުކާރު

ދަރިންނަށްޓަކައި މައިންބަފައިން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބުތައް

[14 ޑިސެމްބަރު 2007] /ހުކުރު

ސަޢުދުﷲ ހަޖީ

މާތް ﷲ އަށް އަޅުވެރިވެ ދިރުމުގެ ހަޔާތަކަށް އެންމެ ހެޔޮ ގޮތުގައި އަދާކުރުމަށްޓަކައި އިންސާނުން ހެޔޮ ގޮތުގައި ތަރުބިއްޔަތު ކުރަން ޖެހެއެވެ. މާތްﷲ ވަޙީ ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. (يا أيها الذينَ آمنوا قُوا أنفسَكم وأهليكم نارًا..) (التحريم: **6**) މާނައަކީ، "ހޭ އީމާންވެއްޖެ މީސްތަކުންނޭވެ. ތިޔަބައިމީހުންގެ ނަފްސުތަކާއި ތިޔަބައިމީހުންގެ އަހުލުވެރިން، ނަރަކައިގެ އަލިފާނުން ސަލާމަތް ކުރާށެވެ!" އަދި ރިވެތި ރަސޫލާ ޙަދީޘް ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. "إن اللهَ سائلٌ كلَّ راعٍ عما استرعاه أَحَفِظَ أم ضيَع؟ حتى يُسألَ الرجلُ عن أهلِ بيتِه". (رواه النسائي وابن حبان). މާނައީ، "ހަމަކަށަވަރުން މާތްﷲ، ކޮންމެ ބެލެހެއްޓުންތެރިއަކާ، އޭނާ ބަލަހައްޓަން ޖެހޭ ކަންކަމުގެ މިކަމުގެ ސުވާލު ކުރައްވާނެއެވެ. އޭނާ އެކަމަށް ރައްކާތެރިވެވުނު ނުވަތަ އެކަން ދޫކޮށްލެވުނުތޯ އެވެ؟ މިގޮތުން އޭނާ، އޭނާގެ އަހުލުވެރިންނާ ބެހޭ ގޮތުން މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމުގެ ސުވާލު ކުރެވޭނެ އެވެ." މިގޮތުން މިމަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް، ޒިންމާދާރުވާން ޖެހޭ މީސްތަކުން ޔާރަސޫލާ އިރުޝާދު ދެއްވާފައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ކުރާ ތަރުބިއްޔަތުން ހޯދޭ ހެޔޮ ނަތީޖާ ދެނެގަނެވޭނެއެވެ.

ދަރިން ހެދުމުގައި ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމަކީ، މައިންބަފައިން އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބުތަކުގެ ތެރެއިން އެއް ވާޖިބެކެވެ، މާތްﷲ ޙައްޤުގައި އެހެން އެއްޗެއްސާ ހަމަވުމުގެ އަޅުވެރިވުމާ ނުދިނުމެވެ. ދުނިޔޭގެ ހަޔާތުގެ އެކިއެކި ދާއިރާތަކުގެ ދަރިކަލުންނަށް ދޭއިރު ނަސޭހަތްތެރިކަމާއި އެންމެ ހެޔޮ އަޚްލާޤު ދަސްކޮށްދީ މާތްﷲ އަށް ޝުކުރު ނުކުރެވޭނެއެވެ. އަސްލު ވާޖިބަކީ އެންމެ ކުޑައިރުއްސުރެ ދީނީ އަޚްލާޤީ ތަރުބިއްޔަތު ދަރިން ހެދުމެވެ. ނަމާދު ފެއިލު ކުރުމުގައި، ހެޔޮކަންތައްތަކާ އަދުލުވެރިކަން ނަސޭހަތްތެރިކަމެއް ދިނުމުގައި، ކޮށްދިނުމަށް ދުނިޔޭގެ ހަޔާތުގެ އެކިއެކި ދާއިރާތަކުގެ ދަރިކަލުންނަށް ވަރުގަދަ ކުރުމުގެ ވާޖިބެއް އެވެ. އަދި އުފުލުން ހަމަ އަހުރެގައި ނަމާދު ކުރުމަށް ދަރިންނަށް އަމުރު ކުރަން ޔާރަސޫލާ ވަނީ އިރުޝާދު ދެއްވާފައެވެ. އޭނާއަށް ވާޖިބެވެ، ދަރިފުޅު ތަރުބިއްޔަތުގެ ނަތީޖާ ދަރިންނަށް ދެއްކުމާއި، ހެދުމާ ގުޅޭ ކަންކަން ކުރުމުގައި، ކުރުމުގެ ޒިންމާތައް ބޭނުންކޮށް މައިންބަފައިން މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމެވެ. ޔާރަސޫލާ ވިދާޅުވެ ކުރައްވާފައި ވެއެވެ. "لأنْ يُؤدِّب الرجلُ ولدَه خيرٌ مِن أنْ يتصدقَ بصاع" (رواه الترمذي) މާނައަކީ، "މީހަކު އޭނާގެ ދަރިފުޅު އަދަބުވެރި ކުރުމަކީ، ޞާޢެއްގެ މިންވަރަކަށް ޞަދަޤާތްދިނުމަށްވުރެ ހެޔޮ ކަމެކެވެ." އެހެންކަމުން ވާޖިބެވެ ދަރިފުޅުގެ ތަރުބިއްޔަތު އިސްލާމީ ދަރިންނަށް ދަސްކޮށްދިނުމެވެ. އެހެން ކިޔުމަކީ އުނގެނުމަށް ހުރިހާ ފުރުޞަތެވެ. އަދި ބޭއްވި ތައުލީމީ ކުރުމަށް އިސްލާމް ދީނުގެ މައިގަނޑު މަބާދިއު ތަކުގެ ތެރެއިން ހިފާ ކަމެވެ. އިސްލާމީ ކުރުމުގެ ނިޔަތު އަދި މުޖުތަމަޢު ކުރުމުގެ ނިޔަ ދަރިންނަށް ކުރަ ކުރުމަކީ މައިންބަފައިން ދަރިންނަށް އަދާކުރަންޖެހޭ ވާޖިބެކެވެ. އެންމެ ކުޑަ ކުރަ އަހަރު ދަރިންނަށް ކުރާ ކުރަ އެވެ. އެހެންކަމުން ވާޖިބެވެ ދިރިއުޅުމުގެ ހަޔާތަށް ދަރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމުގެ ކަމުގައި. މިގޮތުން ގޮތްތަކުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުގައި ބައިވެރި ކުރުވުމެވެ ބޭއްވެ ކަރަކަ މުސްލިމްކަމުގެ ގައި އުޅުނުން ބައިވެރި ކުރުވުމަށް އެވެ. ދުވަސް ކޮށް އެންމެ ފުރަ މިންވަރުގައި ދަރިންނަށް މިނިވަންކަން ދިނުމަށް އުޅުނުންގެ ޝަރުޢީ ޙައްޤުތައް ވަޒަންކޮށް ކުރުވުން ކަމެކެވެ. ދަރިން ގައިގައި ޖެހުމާ، ނިކަމެތިކަންތަކުގެ، ބަދުއަޚްލާޤު ވަރަށް ކަންކަމުން ދުރުހެލިވާން ޖެހޭނެ އެވެ. އެހެން މިގޮތަށް ކަންކަމަށް ފިނޑިކަމާއި، ބަދުއަޚްލާޤާއި، އިޙްތިރާމް ބަލިކަށިކަމާއި، ޝަރުޢީ ނިކަމެތިވުމާ ގޮތަށް ކަންކަމަށް މައިގަނޑު ކަންކަމެވެ. މިކަންކަމަށް ވިސްނައިގެން ދަރިން ތަރުބިއްޔަތު ކުރުމަކީ އެއީ ދުނިޔެއާއި އާޚިރަތުގެ ކާމިޔާބު ލިބޭނެ ދަރިންތަކެއް ކަމުގައި ވާނެ އެވެ.